

Cursuri de reciclare la Constanța

Dora CADUC, director adjunct
Elena STRATAN

Institutul Cultural Român (președinte Horia-Roman Patapievici) a organizat la Constanța, în perioada 29 mai - 4 iunie 2005, o a doua ediție a **Cursurilor de reciclare pentru bibliotecarii din comunitățile de români din țările vecine cu România**. La întrunirea din acest an, organizată în colaborare cu **Biblioteca**

Ungaria, care au devenit actorii unor manifestări semnificative.

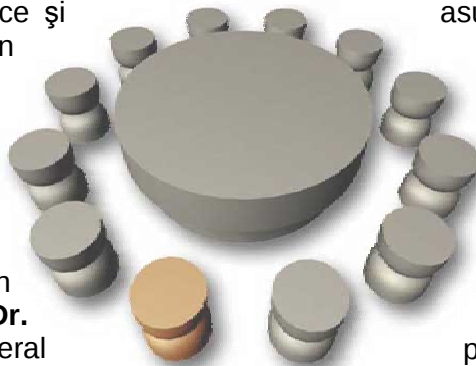
Institutul Cultural Român a fost înființat în anul 2003 prin reorganizarea Fundației Culturale Române și a editurii FCR și se află sub patronajul Președintelui României, care este președinte de onoare al instituției. Misiunea ICR este promovarea culturii și civilizației naționale în țară și în afara ei. Activitatea externă se desfășoară, în principal, prin intermediul centrelor culturale din străinătate (Berlin, Budapesta, New York, Paris, Praga, Tel-Aviv, Roma, Veneția, Viena). Prin organizarea diverselor manifestări culturale, simpozioane, expoziții, conferințe, seri literare și muzicale, săptămâni ale filmului românesc, colocvii, cursuri de limbă și civilizație română, donații de carte etc. - se ține aprinsă flacăra românismului printre conaționali din jurul frontierelor și din diasporele românești din Occident, America, Australia... Sub egida ICR se editează mai multe publicații periodice: *Lettre Internationale*, *Contrafort*, *Plural*, *Euresis*, *Destin Românesc*, *Glasul Bucovinei*, *Cultura*, *Curierul Românesc*, *Transylvanian Review*, varianta electronică plasată pe pagina web a Institutului www.icr.ro.

Județeană „Ioan N. Roman” din Constanța, au participat 20 bibliotecari din Republica Moldova, Serbia și Muntenegru, Ucraina și

Prima zi, luni, 30 mai 2005

Inaugurarea cursurilor a avut loc luni, 30.05.05, în incinta aulei de conferințe a Bibliotecii Județene "Ioan N. Roman", Constanța. Participanții la cursuri au fost salutați de **dl Ion Budescu**, expert la Departamentul Româniilor din afara granițelor, care a menționat că întâlnirea din acest an își propune continuarea și intensificarea legăturilor culturale, științifice și spirituale cu românii din țările din jurul României. Domnia sa a mai specificat că prelegerile din cadrul programului de pregătire vor fi susținute de specialiști în biblioteconomie din București și Constanța. **Dr. Liliana Lazia**, director general al Bibliotecii Județene "Ioan N. Roman", a venit cu un mesaj de felicitare din partea colectivului Bibliotecii și-a exprimat satisfacția de a fi gazda acestor activități, consemnând rolul important al Institutului Cultural Român în inițierea și promovarea proiectelor de formare profesională continuă. Participanților le-au fost oferite donații de cărți și publicații din fondurile Institutului Cultural Român, precum și seturi de cărți, reviste din fondurile Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman”, care au dat un farmec aparte acestei întâlniri de suflet. Programul celor cinci zile de instruire s-a dovedit a fi unul bogat și divers, riguros sistematizat, abordate fiind, în cadrul prelegerilor, multiple aspecte ale activității

instituției cărții. Prima zi a fost dedicată Cursului **Legislația română de bibliotecă**, prezentat de profesorul universitar, dr. Mircea Regneală, director general al Bibliotecii Centrale Universitare București, președintele Federației Asociațiilor de Bibliotecari din România. Într-o comunicare ce a trezit interesul general, dl **Mircea Regneală** a abordat un subiect important-legislația de bibliotecă, insistând atât asupra aspectelor principale ale **Legii Bibliotecilor din România (334/2002)**, cât și asupra chestiunilor de detaliu. El a efectuat, astfel, o analiză minuțioasă a articolelor și paragrafelor documentului legislativ de bibliotecă, făcând referiri comparative și la Legea cu privire la biblioteci din Republica Moldova. Prelegerea susținută a trezit, cum spuneam, un interes deosebit, participanții având și posibilitatea de a participa la discuții, de a-și expune opiniile vis-a-vis de subiectele în discuție. Cel mai viu dezbătute au fost și articolele din Capitolul III, Patrimoniul bibliotecilor în care se stipulează: *“Documentele aflate în colecțiile bibliotecilor, care au statut de bunuri culturale comune nu mai fac parte din mijloacele fixe precum era înainte și astfel pot fi eliminate din motiv uzate fizic sau moral după o perioadă de minimum 6 luni de la achiziție, prin hotărârea conducerii bibliotecii; documentele cu statut de bunuri culturale comune, găsite lipsă din inventar, se recuperează fizic, sau valoric, prin*

achitarea valorii de inventar, actualizată cu aplicarea coeficientului de inflație la zi, la care se adaugă o sumă echivalentă de 1-5

ori față de prețul astfel calculat; bunurile culturale de patrimoniu lipsă la inventar se recuperează fizic, în cazul în care acest lucru nu este posibil, se recuperează valoric la prețul pieței plus o penalizare de minimum 10 % din cost, în baza hotărîrii Comisiei Naționale a Bibliotecilor”.

Și mai impresionante pentru noi au fost stipulările din capitolul IV, Personalul bibliotecilor, dl Regneală menționînd că, în rețeaua de biblioteci ale Ministerului Educației din România, salariații au statut de personal didactic auxiliar, ceea ce este stipulat și în Legea privind Statutul personalului didactic. Personalul din biblioteci care lucrează în depozite, colecții care includ documente ce fac parte din bunul

cultural național, în laboratoare de restaurare, care asigură servicii de împrumut beneficiază pentru condiții nocive de activitate de un spor de pînă la 15 la sută din salariul de bază. La fel, bibliotecarii cu vechime de 10 ani de muncă au un spor de fidelitate de 15 la sută, iar pentru suprasolicitare neuropsihică și de un spor de 5 la sută. Schimbul de opinii, informații concludente, constatări și doleanțe - fructificate într-un dialog consistent, moderat cu abilitate de dl dr. M.Regneală - au fost primele bilanțuri ale acestei activități.

Ziua a 2-a , marti, 31 mai 2005

În ziua a doua a stagiunii dna **Corina Apostoleanu**, bibliograf, șef Serviciu Informare Bibliografică – Informare Comunitară, Biblioteca Județeană “Ioan N.Roman” a prezentat cursul **Cerințe noi ale informării bibliografice locale: monografiile zonale, documente ale memoriei identitare**. Dna Apostoleanu a abordat cu mult profesionalism subiectele ce țin de bibliografia locală, adaptarea serviciilor bibliografice și de referință la cerințele pieței informaționale, studierea cerințelor diferențiate de informare ale beneficiarilor, digitizarea colecțiilor Bibliotecii, elaborarea monografiilor zonale, documente ale memoriei identitare, formarea bazelor de date, completarea informației despre personalitățile locale. Prelegerea susținută s-a axat cu predilecție pe activitatea și experiența Bibliotecii Județene, careia îi

aparține inițiativa elaborării bibliografiei locale dobrogene încă din anul 1960. Dna Apostoleanu ne-a impresionat prin competență, amabilitate, oferindu-ne informații utile, pe care urmează să le valorificăm în activitatea bibliotecilor noastre. Comentînd opiniile celor care susțin că biblioteca va dispărea, dna Apostoleanu subliniază: *“Cei care spun asta au în calcul numai un singur aspect (ai dat cartea - ai luat cartea). Ei uită că biblioteca este un centru de servicii, este memoria identității acestei comunități, păstrează memoria și este datoare s-o păstreze în mod nelimitat.”*

Ionel Alexe, bibliograf, CIC, Biblioteca Județeană “Ioan N. Roman”, a prezentat cursul **Centrul de Informare Comunitară (CIC) - serviciu modern în biblioteca publică**, invocînd argumente grele în favoarea Centrului de Informare Comunitară, care oferă, începînd cu aprilie 2001, un nou tip de servicii pentru utilizatorii Bibliotecii Județene din Constanța. CIC are în altitudinea sa toate aspectele sociale ale comunității, stocînd informațiile într-un singur spațiu, furnizînd informații pentru viața de zi cu zi: drepturi și responsabilități, petrecerea timpului liber, ocrotirea sănătății, asistența juridică și socială, plata taxelor și impozitelor, transportul în comun, integrarea europeană, turism etc.

Programul divers a fost completat de atmosfera excelentă a turului prin Constanța, care ne-a încărcat de emoții și impresii. Am admirat stațiunea Mamaia, statuia lui Publius Ovidius Naso, cazinoul din Constanța, Parcul arheologic, cartierul comercial, partea istorică a orașului cu vestigii ale cetății

Tomis, portul Constanța și renumita faleză, respirînd din plin istoria neamului nostru.

Ziua a 3-a , miercuri, 1 iunie 2005

Trăim foarte mult în exteriorul nostru. Cum se explică diminuarea vizitelor la biblioteca publică? Lectura este un exercițiu care nu mai are rost? Care ar fi menirea lecturii? Aceste aspecte, precum și alte dimensiuni ale fenomenului lecturii, au constituit obiectul prelegerii **Sociologia lecturii. Fenomenul lecturii publice în actualitate** - lector **Ionel Alexe**, bibliograf **CIC Biblioteca Județeană “Ioan N. Roman”**. A fost o tentativă originală de a descifra și de a optimiza actul lecturii, or, “lectura înseamnă evocarea unor concepte existente pentru individ”. Unele ipoteze vis-a-vis de subiectele în audiență au generat dezbateri constructive.

Georgeta Petre, șef **Serviciu Dezvoltarea și Prelucrarea Colecțiilor, Biblioteca Județeană**, a prezentat cursul **“Descrierea și indexarea publicațiilor. Fișiere de autoritate. Modificări și corecții în clasificarea zecimală universală”**. Au fost abordate aspecte ce țin de catalogarea și indexarea în contextul activităților infodocumentare moderne. Dumneaei a vorbit despre rolul important al reuniunii experților în catalogare din Europa pentru elaborarea Codului Internațional de Catalogare, care s-a desfășurat la Frankfurt în 2003. După mai bine de 40 de ani, acum, cînd atît catalogatorii, cît și cititorii folosesc OPAC-uri, a devenit necesar de a adapta *Principiile de la Paris* la obiective ce sunt aplicabile cataloagelor de bibliotecă on-line. *Principiile de la Frankfurt* sunt o primă etapă

în formularea liniilor directoare ale unui cod de catalogare universal. Intervenția Georgetei Petre a fost centrată pe procesul de Informatizare a proceselor și serviciilor Bibliotecii din Constanța, proces care a demarat în anul 1993. Paralelismul procesului catalogare curentă – catalogare retrospectivă a continuat pînă în anul 2004, cînd a fost finalizată baza electronică pentru cărți, care însumează circa **150 000** de titluri, iar baza de date publicații seriale este accesibilă în proporție de 2/3. Dna Petre a vorbit și despre experiența Serviciului Catalogare și Clasificare privind crearea bazei de date pentru Subiecte, evidențiind avantajele și dezavantajele, concomitent antrenîndu-i pe cei prezenți în discuții, schimb de opinii. A insistat asupra necesității

totodată, obiectivele pentru viitor – finalizarea bazei de date pentru publicații periodice, constituirea bazei de date pentru documente audio-vizuale, controlul și perfecționarea bazelor existente. Cursul a fost argumentat prin mostre ce exemplificau descrierea bibliografică analitică: recenzie, expoziție, cronică de teatru, anchetă, material AV.

La finele zilei, am vizitat Biblioteca Județeană "Ioan N.Roman", fiind ghidați de doamnele Apostoleanu și Petre.

Ziua a 4-a , joi, 2 iunie 2005

Aula arhiplină a Biibliotecii constănțene era pregătită pentru întîlnirea cu renumitul bibliolog, dl **Ion Stoica**, profesor universitar, dr., la Universitatea București, Facultatea de

Filologie, Secția Biblioteconomie și Știința Informării. "**Probleme ale managementului contemporan de bibliotecă**" a fost titlul prelegerii, susținută de acest **împătimit al Bibliotecii**, după cum l-a numit dl Ion Budescu, în cuvîntul de prezentare. Prelegerea ținută a fost o adevărată revelație chiar dacă managementul structurilor infodocumentare este cel mai dificil management din societate, după cum a declarat autorul. Un discurs științific rafinat, bine argumentat și totodată, accesibil, axat pe o vastă experiență și pe o paletă impunătoare de impresii,

trăite în cadrul vizitelor la diverse biblioteci din țară și din lume. O prelegere țesută cu diverse intercalări, presărată din belșug cu

elaborării unui index, repertoriu național de subiecte, al unui instrument științific util tuturor categoriilor de biblioteci. A evidențiat,

argumente plauzibile și definatorii A reușit să ne mențină în aria managementului circa 6 ore – demonstrând o ținută academică, reușind să ne captiveze și să ne fortifice frumosul sentiment de dragoste de bibliotecă și de carte. În demersul susținut, dl I.Stoica a insistat asupra managementului ca știință deschisă care lasă loc inițiativei. Managementul fiind în fond o artă a conducerii, accentul se pune, evident, pe planificarea ca o necesitate organică a existenței. Vorbind despre managementul complexității, dl Stoica a menționat că nimic nu se mai petrece secvențial. În management toate procesele se produc în simultaneitate. Acțiunea sinergetică, complementarizată este una din trăsăturile managementului performant. Ca să-l înveți pe un manager trebuie să-l așezi pe o minge - zice I.Stoica. Aceasta este o realitate a schimbării. Acest discurs incitant ne-a trezit sincere admirații în fața autenticului talent de bibliolog, care a analizat și a expus poziții și argumente, idei și valori, criterii și concepte.

Ziua a 5-a , vineri, 3 iunie 2005

Ultima zi a fost dedicată cursului **Strategia națională de dezvoltare a bibliotecilor publice în perioada 2004-2007**, lector Adriana Gheorghiu, director-adjunct, Biblioteca Județeană "Ioan N.Roman". Prelegerea dnei Gheorghiu a însemnat, în primul rând, un dialog deschis și consistent,

un schimb de concepte și opinii privind situația bibliotecilor publice, universitare, școlare din R. Moldova, Ucraina, Serbia și Muntenegru. Participanții-reprezentanți ai bibliotecilor- au prezentat strategiile instituțiilor, astfel că fiecare și-a putut forma o părere asupra sistemului actual de

biblioteci din țările participante, cât și din România. În cadrul discuției au fost analizate punctele forte, oportunitățile, punctele slabe, multe afinități, dar și lucruri care cer soluționări pe plan global. Dna Gheorghiu a apreciat temeritatea și și-a manifestat admirația față de activitatea bibliotecilor informatizate din RM (Biblioteca Universității de Stat "A.Russo", Bălți, Biblioteca Municipală "B.P.Hasdeu", Chișinău, Biblioteca Națională a R. Moldova, Biblioteca Centrală Universitară din Moldova, Biblioteca Publică "A.Donici", Orhei), care au

implementat sistemul integrat TINLIB, formînd un consorțiu, următorul pas fiind realizarea programului SIBIMOL și a Catalogului Național Colectiv Partajat. Și-a exprimat compasiunea față de bibliotecarii din Serbia și Muntenegru, Ucraina, care duc o lipsă acută de cărți în limba română, pentru care s-au mai făcut unele donații suplimentare, în special, literatură pentru copii. Acest dialog simplu și prietenesc ne va ține mult timp pe o undă optimistă, or, aceste întâlniri servesc drept suport real de supraviețuire spirituală a celor ruși din trupul neamului românesc.

În finalul programului de activitate, dna **Niculina Petruescu**, șef Serviciu Informatizarea proceselor biblioteconomice, a prezentat pagina Web a Bibliotecii Județene "Ioan N. Roman", participanții, precum și echipa bibliotecii constănțene, întruniți în ședința de rămas bun au vizionat CD-ul despre moderna și frumoasa bibliotecă Județeană "Ioan N. Roman", admirînd sensibilitatea, generozitatea acestui minunat colectiv care ne-a fost nu numai ghid în domeniul biblioteconomiei, dar și gazde ospitaliere și binevoitoare, colege prietenoase și receptive, specialiști consacrați. Le rămănem adînc recunoscători și le spunem un sincer și prietenesc: **Mulțumesc**, dorindu-le multe realizări în frumoasa meserie de bibliotecar.

5 zile de studiu, 5 zile de întâlniri, 5 zile de succese – acesta este timpul trăit și simțit la Constanța. 5 zile care ne-au umplut inimile, ne-au sensibilizat cugetul, 5 zile care ne-au consolidat întru prosperitatea științei bibliotecare și a neamului românesc.

Ultimele accente au fost puse de dl **Ion Budescu**, care a mulțumit participanților și profesorilor - bibliotecari pentru buna desfășurare a programului de instruire, și-a exprimat satisfacția de colaborare activă, de lucru în echipă. Discuții profesionale, argumente plauzibile, schimb de experiență, feed-backul în cadrul fiecărei prelegeri, au menținut un climat de adevărată sărbătoare spirituală, constituind un adevărat succes al actualei ediții, din care au avut de cîștigat cu toții. Cuvinte de mulțumire a rostit și directorul general al Bibliotecii Județene, dr. **Liliana Lazia**. Dumneaei a menționat că s-au simțit onorați de a fi gazde ale acestor acțiuni, care au decurs într-o ambianță agreabilă și creativă. În luările de cuvînd, bibliotecarii-participanți au apreciat calitatea cursurilor, au adus mulțumiri Institutului Cultural Român, președintelui Horia-Roman Patapievici, dlui Ion Budescu, dnei Mihaela Budescu, coordonator de program, echipei de lectori, colegilor constănțeni. Atmosfera a devenit și mai ... lirică... s-au recitat poezii, s-au făcut poze pentru istorie. Aceste cinci zile de la Constanța vor rămîne de neuitat.

